

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету

Л.О. Омелянчик
(ініціали та прізвище)

« 30 » 12 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЯ ЗАХИСТУ РОСЛИН

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалаврів

(назва освітнього ступеня)

заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Мисливське господарство та рослинні ресурси
(назва)

спеціальності 205 Лісове господарство

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Левицька Х.М., доктор філософії зі спеціальності агрономія, викладач кафедри генетики та рослинних ресурсів

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри генетики та
рослинних ресурсів

Протокол № 5 від
« 24 » 12 2024 р.

Завідувач кафедри генетики та
рослинних ресурсів

(підпис)

І.О. Полякова
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми

(підпис)

В.І. Домніч
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Викладач: доктор. філ. з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, Левицька Х.М.

Кафедра: кафедра генетики та рослинних ресурсів

E-mail: khlevytska@ifnmu.edu.ua

Телефон: +380990176763 (Viber)

Інші засоби зв'язку:

1. **Telegram** +380990176763
2. особисті повідомлення в системі Moodle

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Технології захисту рослин» є: викласти сучасний стан знань з існуючих способів захисту насаджень; дати уявлення про різні методики утримання як природних біотопів, так і штучно створених (агроценози, садово-паркові комплекси, урбаністичні території) у належному санітарно-гігієнічному стані, строки проведення захисних робіт; надати студентам характеристику фізико-хімічних властивостей основних препаратів, які застосовуються для захисту рослин від хвороб, шкідників та бур'янів, а також для регуляції росту і розвитку рослин. Акцентувати увагу студентів на заходах безпеки при роботі з цими речовинами.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Технологія захисту рослин»: оволодіння студентами на практиці сучасними технологіями захисту насаджень, формування вмінь визначати основні чинники, що негативно впливають на насадження, засвоєння навичок роботи зі сполуками захисних речовин та їх приготування.

У результаті успішного завершенні курсу студент зможе:

- застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства;
- планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів;
- екологічно мислити і свідомо ставитись до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особисту відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях;

- застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Семестр	6-й
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість годин	120
Лекційні заняття	6 год
Лабораторні заняття	6 год
Самостійна робота	108 год.
Консультації	Консультації відбуваються форматом: online за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams за необхідністю та попередніми домовленостями через електронну пошту викладача, дистанційно у <i>Telegram</i> , <i>Viber</i> – на запити відповіді у робочий час з 8-00 до 17-00 з понеділка по суботу
Вид підсумкового семестрового контролю:	Екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17330

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
--	-----------------	---------------------------

<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов</p>	<p>Лекції Дослідницький Бесіда Самостійна робота</p>	<p>Тестування на занятті Тестування на платформі Moodle Виконання та захист лабораторної роботи Контрольна робота <i>Підсумкові контрольні заходи:</i> Індивідуальне практичне завдання Екзамен</p>
<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p>		
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>		
<p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>		
<p>Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>		
<p>Навички здійснення безпечної діяльності</p>		
<p>Набуття навичок та формування суджень з наукових, соціальних та інших проблем.</p>		
<p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>		
<p>Здатність проводити лісовимірювання та дослідження</p> <p>Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів</p>		

<p>Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p>		
<p>Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>		
<p>Здатність застосовувати професійнопрофільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів</p>		
<p>Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства</p>		
<p>Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p>		

<p>Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p>		
<p>Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p>		
<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при вивченні рослинних ресурсів, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.</p>		
<p>Здійснювати професійні взаємодії та взаємозв'язки з працівниками лісового та мисливського господарств та фахівцями природоохоронних установ та організацій.</p>		
<p>Знання наукових досягнень, сучасних тенденції розвитку, особливостей організації, ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.</p>		

Змістовий модуль 1. Заходи контролю за лісовими екосистемами, діагностування та прогнозування їх стану

Зміст і завдання дисципліни. Структура органів державної служби захисту рослин. Основні функції і завдання державної служби захисту рослин. Державна служба карантину рослин України, її структура. Основні функції і завдання карантинної служби. Закон України «Про захист рослин». Основні терміни і поняття: Інтегрований захист рослин. Основні принципи державної політики у сфері захисту рослин. Основні вимоги щодо захисту рослин Фітосанітарна діагностика, нагляд та прогноз розвитку і поширення шкідливих організмів. Основні завдання державного контролю у сфері захисту рослин.

Спеціально уповноважені органи виконавчої влади у сфері захисту рослин. Міжнародне співробітництво у сфері захисту рослин.

Технологія захисту насаджень, стратегічні напрями. Завдання захисту лісонасаджень. Основні причини, що порушують стійкість та рівновагу насаджень. Абіотичні фактори.

Метеорологічні явища. Біотичні фактори. Хвороби та шкідники лісонасаджень. Антропогенні чинники. Промисловий вплив на насадження. Типи газостійкості рослин. Біологічна, морфологоанатомічна і фізіологічна стійкість рослин. Роль рекреаційного навантаження на розвиток депресії лісонасаджень. Стадії депресії, їх характеристика.

Система нагляду за станом лісонасаджень. Види нагляду. Загальний і спеціальний нагляд, їх особливості. Лісопатологічний моніторинг. Об'єкти і методи лісопатологічного моніторингу. Організація лісопатологічного моніторингу. Лісопатологічне обстеження. Поточні оперативні та експедиційні лісопатологічні обстеження. Лісопатологічна експертиза. Методи діагностування захворювань насаджень. Макроскопічний (патографічний) метод діагностування захворювань. Мікробіологічний і мікологічний методи. Хімічний і фізичний методи діагностування захворювань. Прогнозування. Види прогнозів.

Змістовий модуль 2. Методи і засоби захисту лісів

Лісогосподарські методи. Комплекс основних лісозахисних заходів. Класифікація методів захисту насаджень. Біологічні методи, класифікація. Генетичні методи. Хімічні методи. Класифікація пестицидів, що використовують для захисту лісонасаджень, за хімічним складом, спектром дії і способом проникнення. Фізико-механічні методи, класифікація. Інтегрований захист рослин.

Класифікація засобів захисту лісонасаджень. Механізація лісозахисних робіт. Використання ентомофагів та тварин. Інтродукція і акліматизація ентомофагів. Сезонна колонізація і внутрішньо-ареальне переселення ентомофагів. Пестициди. Препаративні форми пестицидів, способи їх застосування. Атрактанти та статеві феромони. Загальна характеристика і способи використання статевих феромонів. Способи застосування атрактантів: ловчі дерева, пастки і харчові принади. Регулятори росту рослин. Вибір та обґрунтування доцільності застосування окремих засобів захисту.

Змістовий модуль 3. Санітарно-оздоровчі заходи насаджень

Види санітарно-оздоровчих заходів та їх обґрунтування. Суцільні і вибіркові санітарні рубки. Розрахунки термінів і об'ємів санітарно-оздоровчих заходів. Лісозахисні заходи у вогнищах захворювань. Особливості проведення санітарно-оздоровчих заходів у міських насадженнях. Лісозахисні заходи у вогнищах стовбурних хвороб. Біологічні методи захисту.

Причини пошкодження деревини на складах, технічних спорудах і будівлях. Захист деревини на складах та в спорудах. Методи зберігання деревини на складах. Методи захисту лісоматеріалів від пошкодження у складах. Методи захисту деревини від ушкодження домовими грибами.

Особливостей застосування різних груп методів захисту у міських насадженнях. доцільність застосування окремих груп методів в умовах населених місць. вимоги та норми застосування хімічних препаратів у містах та населених пунктах. Організація та планування робіт в умовах міських насаджень правила складання календарних планів робіт для різних типів населених місць (великих промислових міст, міст-курортів, селищ міського типу, сільської місцевості та тимчасових поселень).

Проведення захисних робіт на територіях обмеженого користування (міських парках, територіях лікувальних установ, територіях навчальних закладів, територіях у житлових кварталах, територіях кладовищ). Нагляд за появою шкідників на приміських територіях та прогнозування міграції шкідників і збудників хвороб у межі міста.

Змістовий модуль 4. Методи захисту сільськогосподарських культур від шкідників, хвороб і бур'янів

Система методів захисту культур в агроценозах. Агротехнічний метод, його особливості. Селекційно-генетичний (імунологічний) метод. Фізико-механічний метод. Біологічний метод. Хімічний метод. Досягнення біотехнології у захисті рослин. Комплексне застосування пестицидів і агрохімікатів. Синергічна дія препаратів. Справжній синергізм і псевдосинергізм. Методи розрахунків синергічної дії пестицидів. Математичні і графічні методи. Токсичний ефект. Особливості застосування інсектицидів. Методи контролю бур'янів. Сумісність препаратів. Механізми дії сумішей пестицидів. Синергісти. Фізична і хімічна несумісність пестицидів.

Змістовий модуль 5. Загальні принципи і технологія інтегрованого захисту рослин

Етапи розвитку та актуальні завдання інтегрованого захисту сільськогосподарських культур. Структура агроценозу та закономірності його формування. Сівозміни, їх роль у формуванні належного фітосанітарного стану агроценозів. Модель інтегрованої системи захисту рослин.

Мета і завдання прогнозу в інтегрованих системах захисту рослин. Планування заходів захисту рослин. Облік шкідливих об'єктів. Методи обліку шкідників і хвороб плодово-ягідних культур. Методи обліку шкідників і хвороб культур в агроценозах. Прийняття рішень щодо застосування пестицидів. Оцінка ефективності заходів із захисту рослин. Методика розрахунку ефективності заходів захисту рослин.

Змістовий розділ 6. Інтегровані системи захисту основних сільськогосподарських культур

Найпоширеніші шкідники плодкових культур і заходи захисту від них. Економічний поріг шкодочинності (ЕПШ) окремих представників шкідників плодкових культур. Джерела інфекції. Найпоширеніші хвороби зерняткових культур та заходи захисту. Найпоширеніші хвороби кісточкових культур та заходи захисту. Інтегрована система захисту зерняткових плодкових культур. Інтегрована система захисту кісточкових плодкових культур.

Шкідники і хвороби зернових злакових культур. Інтегрована система захисту. Зернові колосові культури. Найпоширеніші шкідники зернових колосових культур та заходи захисту від них. Найпоширеніші хвороби зернових колосових культур і захисні заходи. Інтегрована система захисту озимих зернових колосових культур. Інтегрована система захисту ярих зернових колосових культур.

Роль ґрунтової мікрофлори у формуванні родючості ґрунтів. Реакція ґрунтової мікрофлори на внесення мінеральних добрив. Динаміка чисельності і зміна таксономічної структури мікробіоценозу за дії гербіцидів. Особливості формування мікробіоценозів у ризосфері сільськогосподарських культур при застосуванні стимуляторів росту рослин. Екологізація захисту рослин.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття/роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно за розкладом
		з. ф	
Лекція 1	Організація служби захисту рослин в Україні	2	Тиждень 1
Лекція 2	Організація захисту насаджень. Причини пошкодження насаджень	2	Тиждень 2
Лекція 3	Нагляд та прогнозування	2	Тиждень 2
Лабораторне заняття 1	Вивчення причин пошкодження насаджень.	2	Тиждень 1
Лабораторне заняття 2	Методи захисту насаджень	2	Тиждень 2
Лабораторне заняття 3	Хімічний захист рослин. Класифікація пестицидів.	2	Тиждень 2

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Протокол лабораторного заняття	Перевірка протоколу лабораторних занять	Методичні рекомендації до виконання та оформлення завдань лабораторного заняття розміщено в системі електронного навчання ЗНУ.	Протокол лабораторного заняття оцінюється за 5-ти бальною шкалою: 5 бали – самостійне виконання роботи, вчасне її оформлення; 3 бали – самостійне виконання роботи, з незначними помилками, 2-самостійне виконання роботи, невчасне її оформлення, 1 бал – самостійне виконання роботи,	15

			часткове оформлення роботи в зошиті, наявність помилок. Протоколи здаються кожні 2 тижні після проходження лабораторного заняття до наступного заняття.	
Самостійна робота здобувача	Перевірка виконаного самостійного завдання	Самостійна робота включає опрацювання основної та додаткової літератури та заповнення поданих таблиць. Завдання розміщено у СЕЗН ЗНУ.	Кожна самостійна робота за 2-ою системою: 15 балів – повне розкриття теми без помилок, 1 бал – неповне розкриття теми або наявність помилок.	5
Контрольне тестування	Тести на платформі Moodle.	20 питань за матеріалами лекційного курсу	Тести оцінюються в 1 бал. Тестування проводиться двічі на 3 та 5 тижнях	40
Усього поточний контроль	4			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Індивідуальне самостійне завдання	Індивідуальне самостійне завдання полягає у створенні презентації Microsoft Power Point про однієї із тем даної дисципліни.	Обсяг роботи не менш ніж 15 слайдів. Перелік посилань та ілюстративний матеріал є обов'язковими. Оцінюється за 20-ти бальною шкалою. Обов'язковими вимогами є самостійне виконання роботи, вчасна здача роботи, подано матеріалу без помилок, наявність ілюстративного матеріалу. Оформлені роботи надсилаються на пошту або прикріплюються до завдання в систему Moodle не пізніше ніж за 3 дні до	20

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

			заліку.	
	Підсумкове тестування (теоретична частина)	Тести на платформі Moodle складаються з 20 питань щодо визначення об'єктів чи визначення частини об'єкту.	Тести оцінюються в 0,5 бала	10
	Усна доповідь	Відповідь на питання за матеріалами курсу.	2 питання, які оцінюються в 5 балів	10
Усього підсумковий контроль	3			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Основні навчальні ресурси представлено на сторінці курсу у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle за покликанням розміщеним у першій секції цього силабусу. Там також розміщені покликання на додаткові ресурси які дають змогу розширити та поглибити свої знання з дисципліни.

Рекомендована література

Основна:

1. Косилович Г. О., Коханець О.М. Інтегрований захист рослин : навч. посіб. Львів : Львівський національний аграрний університет, 2016. 165 с.
2. Інтегрований захист рослин: навчальний посібник / за ред. В.М. Писаренка. Полтава, 2020. 246 с.
3. Засоби захисту рослин від шкідливих організмів: навч. посіб. / С.В. Станкевич та ін. Житомир: Рута, 2023. 428 с.
4. Інсекто-акарициди та технічні засоби їх застосування: навч. посіб. / С.В. Станкевич та ін. Житомир: Рута, 2022. 208 с.
5. Комплексні системи захисту сільськогосподарських культур від хвороб: навч. посіб. / В.П. Туренко та ін. Харків: Майдан, 2019. 330 с.
6. Новітній асортимент засобів захисту рослин від шкідливих організмів: навч. посіб. / В.П. Туренко та ін. Харків: Майдан, 2021. 356 с.

Додаткова:

1. Біологічний захист рослин / за ред. М.П. Дядечко та М.М. Подія. Біла Церква, 2001. 812 с.
2. Бойка О.А. Технологія захисту лісів та садів: методичні рекомендації до лабораторних занять та самостійної роботи для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр напряму підготовки «Лісове і садово-паркове господарство». Запоріжжя : ЗНУ, 2013.
76 с
3. Довідник із захисту рослин / за ред. М.П. Лісового. Київ : Урожай, 1999. 711 с.
4. Євтушенко М.Д., Марютін Ф.М. Термінологічний словник-довідник з ентомології, фітопатології, фітофармакології. Харків, 1998. 198 с.
5. Державні санітарні правила транспортування, зберігання та застосуванні пестицидів у народному господарстві. Київ, 1998. 70 с.

6. Kostyuchenko N.I., Lyakh V.A. Peculiarities of Taxonomic Structure of Micromycete Complex in Root Zone of Sunflower in Conditions of Southern Steppe of Ukraine. *Helia*. 2017. Vol. 40. 67. P. 147-159.
7. Kostyuchenko N.I., Lyakh V.A. Diversity of Fungi in Rhizoplan, Rhizosphera and Edaphosphera of Sunflower at Different Stages of its Development. *Helia*. 2018. V. 41. N 68. P.117-127.
8. Kostyuchenko N.I., Lyakh V.A., Shevchenko I.A. Broompeare (Orobance Cumana Wallr.) can Influence the Microbial Cenosis in Sunflower Rhizosphere. *Helia*. 2019. V.42. N 70.

Інформаційні джерела:

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL:<http://www.nbuv.gov.ua>
1. Сайт Наукової бібліотеки ЗНУ. URL: <http://library.znu.edu.ua/>.
2. Фітомеліорація міського середовища URL: https://pidru4niki.com/68492/ekologiya/fitomeliorsiya_miskogo_seredovischa
3. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні. Київ: Юнівест Медіа, 2023. URL:<https://agrarii-razom.com.ua/preparations> (дата звернення 03.04.2023).

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять курсу (у всіх форматах offline, online) є **обов'язковим** та фіксується у журналах академічних груп. Пропуски можливі тільки **за поважної причини** (лікарняний, заява у деканаті, відрядження, подання деканату для участі у різноманітних заходах поза навчальної діяльності) – ці заняття відпрацьовуються **без втрати балів** за пропущене заняття за умови виконання усіх його вимог та оформлення відповідним чином (протокол лабораторного заняття, конспект лекційного заняття). Відпрацювання лабораторних занять здійснюється за пред'явлення обґрунтування пропуску та домовленості зі старшим лаборантом кафедри у час коли лабораторія та лаборант вільні. Відпрацювання пропущених лекційних занять передбачає пред'явлення викладачу конспекту відповідної лекції. Заняття пропущені **з неповажної причини** також відпрацьовуються за вищезгаданою схемою, але **оцінюються меншою кількістю балів або не оцінюються взагалі**. Якщо здобувач освіти пропускає заняття в online форматі через технічні проблеми (відсутність Інтернет - з'єднання, проблеми доступу до платформ спілкування, неякісний зв'язок) він повинен повідомити про це викладача не пізніше ніж через добу після заняття або попередити заздалегідь про неможливість присутності на занятті. В цьому випадку механізм відпрацювання буде узгоджуватися окремо у кожному випадку зважаючи на обставини.

До заліку допускаються здобувачі освіти які набрали не менш ніж 35 балів поточного контролю.

Політика академічної доброчесності

Кожний здобувач освіти **зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності**. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору інформаційних джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора або джерело інформації. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з довідковими джерелами з цієї тематики.

До здобувачів освіти, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки **можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи** (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, **до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання**. Ідентичні роботи здобувачів освіти одного потоку **не оцінюються** – жоден зі здобувачів освіти з однаковими роботами не отримає бали за такі завдання та **не буде мати права переробити ці завдання**.

Приступаючи до вивчення курсу здобувач освіти автоматично погоджується з **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ** (покликання за яким можна ознайомитись з Кодексом розміщено у додатку до цього силабусу) та **вимогами викладеними вище**.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Перед початком занять (у будь-якому форматі) **усі учасники навчального процесу** або вимикають або переводять мобільні пристрої у режим авіа польоту або у режим без звуку. За умови проведення заняття в онлайн форматі висувається вимога **відключення мікрофону студентами**. Включення мікрофону відбувається лише за умови дозволу це зробити від викладача чи для відповіді на запитання спрямоване саме цьому здобувачу освіти. Під час роботи групою викладач пояснює правила спілкування та режим включення/відключення мікрофонів. **За порушення правил поведінки на занятті здобувач освіти може бути видаленим із заняття**.

Використання гаджетів дозволяється лише якщо цього вимагає навчальний процес (тестування, перегляд відео чи прослуховування аудіо матеріалів, використання навчальної літератури, посібників, довідників у електронному вигляді тощо) та з дозволу викладача. **У випадку несанкціонованого використання будь-яких гаджетів здобувач освіти може бути видаленим з аудиторії чи онлайн заняття без права відпрацювання цього заняття та з втратою балів за нього**.

Використання гаджетів на контрольних заходах заборонено за винятком використання їх для проходження тестування в системі Moodle (при цьому на гаджети відкрита тільки вкладка цієї системи).

Комунікація

Комунікація **викладача зі здобувачами освіти** відбувається у кількох форматах в залежності від форми здобування вищої освіти (денна або заочна), а також в залежності від типу навчання кожного навчального року (*offline, blended, online*). В форматі Face-to-Face викладача можна знайти в аудиторіях 202, 203, 302а III навчального корпусу згідно регламенту роботи який затверджується кожного семестру та доступний на стенді кафедри генетики та рослинних ресурсів. Спілкування з використанням різноманітних мобільних каналів зв'язку (телефон, СМС, ММС повідомлення Viber) – викладач

відповідає за можливості (під час занять, в обідню перерву та після закінчення робочого часу повідомлення та дзвінки не приймаються), всі повідомлення отримані за цими каналами зв'язку у неробочий час будуть опрацьовані наступного дня (за винятком неділі). На електронні листи та звернення відповідь протягом максимум 3 днів. Комунікація в соцмережах відбувається також у робочий час. Можливі виключення за потреби (перескладання контрольних заходів чи заліку, сесія здобувачів вищої освіти заочної форми тощо), але по неділях та у святкові та неробочі дні відповідь викладача може бути отримана у перший робочий день по закінченню свят чи вихідних. Консультації за допомогою платформи Zoom проводяться за необхідністю та попередньою домовленістю через електронну пошту викладача.

Викладач очікує взаємоповаги при спілкуванні зі здобувачами освіти (надсилання повідомлень, враховуючи на електронну пошту протягом часу з 8-00 до 17-00). Якщо ви не отримали відповідь на ваші запити протягом 3 днів слід або звернутися до викладача у режимі offline (в університеті) або повторити запит, тому що іноді виникають технічні помилки.

До здобувачів освіти висувається прохання після закінчення курсу залишити відгук у системі Moodle та бути активними на форумах і при виникненні питань звертатись також до форумів дисципліни у цій системі. Створювати нові обговорення питань що виникають під час вивчення дисципліни на форумах самостійно за необхідністю. Змінити у своєму профілі в системі Moodle адресу електронної пошти з встановленою за замовчуванням автоматично на діючу адресу електронної пошти яка постійно перевіряється. Це додаткова можливість вчасно отримувати новини дисципліни та канал зв'язку для викладача (викладач буде мати змогу написати вам листа якщо виникають якісь питання чи проблемні ситуації). **До здобувачів освіти висувається вимога періодично заходити в систему Moodle та відстежувати новини і вчасно виконувати завдання.**

Будь-які **конфліктні ситуації** що виникають під час навчального процесу мають бути **урегульовані** згідно діючих законодавчих актів та Положень ЗНУ (див. Додаток до цього силабусу), а також за допомогою завідувача кафедри, деканату, студентського самоврядування та адміністрації ЗНУ (за потреби).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального

плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds571a>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: Тел. (061) 227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, спрямуйте листа з темою «Забув пароль/логін» на адресу: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю
<https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:
<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

ШКОЛА   КОНФУЦІЯ   (ВИВЧЕННЯ   КИТАЙСЬКОЇ   МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>